

DEFINÍCIA SLUŽBY VŠEOBECNÉHO HOSPODÁRSKEHO ZÁUJMU

Za službu všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) sa týmto určuje sociálna služba vykonávaná v zmysle ustanovení zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“), ktorou je opatrovateľská služba podľa ustanovení § 12 odsek 1 písm. c) bod 2; § 13 odsek 3 a § 41 zákona o sociálnych službách.

Opatrovateľská služba je terénna forma sociálnej služby poskytovaná fyzickým osobám, ktoré sú z dôvodu svojho veku, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav odkázané na pomoc inej osoby pri každodenných aktivitách, t. j. podpora zotrvania klienta vo svojom prirodzenom domácom prostredí a zníženie dopytu po inštitucionálnej starostlivosti. Každý občan, ktorý splní podmienky - má právoplatné rozhodnutie obce o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu, t. j. je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby minimálne v stupni II., má právo požiadať príslušnú obec, v ktorej má trvalý pobyt, o poskytnutie alebo zabezpečenie domácej opatrovateľskej služby, a to prostredníctvom verejného alebo neverejného poskytovateľa na základe informovaného výberu poskytovateľa zo strany tohto občana.

Verejní poskytovatelia domácej opatrovateľskej služby na lokálnej úrovni určujú sumu úhrady za túto sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou o poskytovaní tejto sociálnej služby, uzatvorenou s klientom sociálnej služby (ďalej len „prijímateľom sociálnej služby“), v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce (určuje konkrétne sadzby úhrady za domácu opatrovateľskú službu v súlade s uplatňovanou sociálnou politikou v území).

Neverejní poskytovatelia domácej opatrovateľskej služby určujú sumu úhrady za túto sociálnu službu, spôsob jej určenia a platenia úhrady zmluvou o poskytovaní tejto sociálnej služby, uzatvorenou s prijímateľom sociálnej služby, v súlade s aktuálnym cenníkom sociálnej služby, ktorý zverejňujú na svojom webovom sídle alebo na inom verejne dostupnom mieste, najviac vo výške ekonomicky oprávnených nákladov znížených o zákonom o sociálnych službách vymedzený príjem získaných na podporu sociálnej služby z verejných prostriedkov (ide o neverejných poskytovateľov sociálnej služby, ktorí neposkytujú sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk).

Zákon o sociálnych službách ustanovuje povinnosť prijímateľa domácej opatrovateľskej služby platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu podľa svojho príjmu a majetku a ustanovuje spôsob posudzovania a zisťovania príjmu a majetku. Zákon o sociálnych službách chráni prijímateľa domácej opatrovateľskej služby pred platením úhrady za túto sociálnu službu neprimeranej jeho príjmu a majetku v čase platenia tejto úhrady, ak o poskytovanie tejto sociálnej služby alebo o zabezpečenie jej poskytovania u vybraného poskytovateľa sociálnej služby, fyzická osoba, odkázaná na túto sociálnu službu, písomne požiadala príslušnú obec. Ide o garantovaný zostatok z príjmu po zaplatení úhrady vo väzbe na sumy životného minima. Po zaplatení úhrady za domácu opatrovateľskú službu musí prijímateľovi sociálnej služby zostať mesačne z jeho príjmu najmenej 1,65 - násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Prijímateľ domácej opatrovateľskej služby je povinný v čase platenia úhrady za túto sociálnu službu platiť úhradu za sociálnu službu len v takej výške, aby mu z príjmu zostala výška garantovaného zostatku.

Služba je regulovaná zákonom o sociálnych službách; ide o právnu úpravu, ktorá je súčasťou práva sociálneho zabezpečenia - ide teda o súčasť zákonného systému sociálneho zabezpečenia. Účelom opatrovateľskej služby je ochrana pred sociálnym vylúčením a podpora spoločenského začlenenia a zabezpečenie základných ľudských práv - ochrany života a zdravia a zabezpečenie dôstojnosti a integrity jednotlivca - fyzickej osoby – opatrovateľská služba je personalizovaná a komplexná (úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť, základné sociálne aktivity, dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít v zmysle § 2, §41, príloha č. 4 zákona o sociálnych službách).

Fungovanie opatrovateľskej služby je realizované na základe celospoločensky organizovanej solidarity daňových poplatníkov, ktorá vytvára predpoklady pre jej spolufinancovanie z verejných prostriedkov na základe daňového prerozdelenia systému (§ 71, § 75 až 78 zákona o sociálnych službách).

Zákon o sociálnych službách obsahuje právne mechanizmy aj na zabezpečenie cenovej dostupnosti poskytovania domácej opatrovateľskej služby. Fyzická osoba, odkázaná na domácu opatrovateľskú službu získa informácie o konkrétnych poskytovateľoch domácej opatrovateľskej služby na príslušnej obci, a to aj vrátane informácie o požadovaných úhradách za poskytovanú domácu opatrovateľskú službu tak, aby mohla realizovať informovaný výber konkrétneho poskytovateľa i s ohľadom na informácie o výške úhrady.

Konkrétneho poskytovateľa si vyberá klient a obec mu poskytne všetky potrebné informácie k jeho rozhodnutiu. Ak sú splnené v individuálnom prípade podmienky na poskytnutie alebo zabezpečenie poskytnutia domácej opatrovateľskej služby bezodkladne, ak je život alebo zdravie občana vážne ohrozené, napr. v dôsledku toho, že nemá žiadnu blízku osobu a nemá zabezpečenú osobnú starostlivosť alebo jej nie je možné túto osobnú starostlivosť zabezpečiť blízkymi osobami, obec je povinná poskytnúť alebo zabezpečiť domácu opatrovateľskú službu bezodkladne.

Oblasti a zoznam jednotlivých úkonov, ktoré je možné v rámci domácej opatrovateľskej služby poskytovať, je upravený v prílohe č. 4 zákona o sociálnych službách (sebaobslužné úkony, úkony starostlivosti o domácnosť, základné sociálne aktivity). V konkrétnom prípade rozsah úkonov vychádza zo záverov posudku o odkázanosti na sociálnu službu (je podkladom na vydanie rozhodnutia o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu) a je dohodnutý v písomnej zmluve o poskytovaní domácej opatrovateľskej služby uzatvorenej medzi prijímateľom tejto sociálnej služby a jej konkrétnym poskytovateľom.

Charakter služby všeobecného hospodárskeho záujmu:

Za službu všeobecného hospodárskeho záujmu (SVHZ) sa týmto určuje sociálna služba vykonávaná v zmysle ustanovení zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, (ďalej len „Zákon č. 448/2008 “), ktorou je opatrovateľská služba podľa ustanovení § 12 odsek 1 písm. c) bod 2; § 13 odsek 3 a § 41.

Podľa Zákona č. 448/2008 sa opatrovateľská služba v domácom prostredí poskytuje fyzickým osobám, ktoré sú z dôvodu svojho veku, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav odkázané na pomoc inej osoby pri každodenných aktivitách, t.j. podporuje sa tým zotrvania klienta vo svojom prirodzenom domácom prostredí a zníženie dopytu po inštitucionálnej starostlivosti. Každý občan, ktorý splní podmienky - má právoplatné Rozhodnutie obce o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu, t. j. je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby minimálne v stupni II., má právo požiadať príslušnú obec, v ktorej má trvalý pobyt, o poskytnutie alebo zabezpečenie domácej opatrovateľskej služby, a to prostredníctvom

verejného alebo neverejného poskytovateľa na základe informovaného výberu poskytovateľa zo strany tohto občana.

Účelom opatrovateľskej služby je ochrana pred sociálnym vylúčením a podpora spoločenského začlenenia a zabezpečenie základných ľudských práv - ochrany života a zdravia a zabezpečenie dôstojnosti a integrity jednotlivca - fyzickej osoby – opatrovateľská služba je personalizovaná a komplexná (úkony sebaobsluhy, úkony starostlivosti o domácnosť, základné sociálne aktivity, dohľad pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri vykonávaní základných sociálnych aktivít v zmysle § 2, §41, príloha č. 4 zákona č. 448/1991 Zb.).

Obsah záväzku služby vo všeobecnom hospodárskom záujme

Obsah záväzku služby všeobecného hospodárskeho záujmu vymedzuje príslušné Rozhodnutie obce o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu.

Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje poskytovať službu všeobecného hospodárskeho záujmu v rozsahu vyplývajúceho z Rozhodnutia obce o odkázanosti na domácu opatrovateľskú službu, tzn. sociálnu službu v súlade so zákonom č. 448/1991 Zb. a podmienkami formou opatrovateľskej služby.

Poskytovateľ sociálnej služby sa zaväzuje, že výsledkom služieb všeobecného hospodárskeho záujmu bude opatrovateľská služba poskytovaná fyzickým osobám, ktoré sú z dôvodu svojho veku, pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav odkázané na pomoc inej osoby pri každodenných aktivitách.